

หัวข้อวิทยานิพนธ์	กำเนิดและพัฒนาการของสนามของการผลิตดนตรีเมทัลไทย จากทศวรรษที่ 1970 ถึง 2010
ชื่อผู้เขียน	นาย อธิป จิตตฤกษ์ Mr. Athip Jittarek
แผนกวิชา/คณะ	คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สาขามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุกติ มุกดาวิจิตร
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเงื่อนไขเชิงโครงสร้างของการเกิดขึ้นและการเปลี่ยนแปลงของสนามของการผลิตดนตรีเมทัลในกรุงเทพฯ ตั้งแต่ทศวรรษที่ 1970 จนถึงต้นศตวรรษที่ 21 ผ่านแนวคิดเรื่อง “สนามของการผลิตศิลปวัฒนธรรม” ของ Pierre Bourdieu และแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของ William H. Sewell, Jr. งานชิ้นนี้ผสมผสานการวิจัยหลายๆ แบบ ผู้เขียนได้ข้อมูลทั้งหมดในงานจาก 5 แหล่งหลักๆ คือ การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ การวิจัยเอกสาร การวิเคราะห์สื่อต่างๆ และการวิเคราะห์ภาพถ่าย

ผลการวิจัยพบว่าสนามของการผลิตดนตรีเมทัลในกรุงเทพฯ เกิดและเปลี่ยนแปลงจากการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างต่างๆ ตลอดช่วงเวลา 40 ปี ตั้งแต่ การเกิดขึ้นและสิ้นสุดของสงครามเวียดนาม การเกิดขึ้นของอุตสาหกรรม “เทปผี” การเกิดขึ้นของอุตสาหกรรมดนตรีในไทย การเกิดขึ้นและสิ้นสุดของกระแสความนิยมดนตรีเฮฟวีเมทัลระดับนานาชาติ การนำเข้าเครื่องดนตรีราคาถูกจากญี่ปุ่นเข้ามาในไทย การเกิดขึ้นของกระแสดนตรีอัลเทอร์เนทีฟในไทย การเกิดขึ้นและสิ้นสุดของกระแสความนิยมดนตรีนูเมทัลระดับนานาชาติ และ “การปฏิวัติดิจิทัล”

ผลรวมของการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างเหล่านี้ ทำให้ในระยะยาวตลาดของดนตรีเฮฟวีเมทัลมีขนาดเล็กกลงและแตกเป็นตลาดเฉพาะกลุ่มอย่างต่อเนื่อง พร้อมกันนั้นพลังทางการผลิตก็ขยายตัวขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน ผลของการเปลี่ยนแปลงของตลาดและพลังการผลิตทำให้การผลิตดนตรีเฮฟวีเมทัลในกรุงเทพฯ มีผลกำไรลดน้อยลงเรื่อยๆ จนในที่สุดการผลิตก็ยังคงดำรงอยู่ต่อไปในภาวะขาดทุน เงื่อนไขการผลิตนี้ทำให้ผู้ที่ผลิตดนตรีเฮฟวีเมทัลด้วยแรงจูงใจทาง

เศรษฐกิจค่อยๆ ถอยห่างไปจากสนามของการผลิตดนตรีเมทัล ผู้ผลิตที่เหลืออยู่ก็เป็นผู้ผลิตที่ผลิตด้วยแรงจูงใจทางศิลปวัฒนธรรมเป็นหลัก ทำให้ภาวะการผลิตในสนามของการผลิตดนตรีเมทัลในกรุงเทพฯ มีลักษณะแบบสนามของการผลิตศิลปวัฒนธรรมซึ่ง “หลักแห่งความเป็นเอกเทศ” ของสนามเป็นหลักการหลักในการผลิตศิลปวัฒนธรรมตามแนวคิดของ Bourdieu

Abstract

The objective of this research is to understand the structural conditions of the birth and transformation of the field of metal music production in Bangkok from 1970s to early 21st century through Pierre Bourdieu's "the field of cultural production" framework and William H. Sewell Jr.'s concept of the transformations of structures. This research uses various methodologies including participant observation, informal interview, formal interview, documentary research, media analysis and photographic analysis.

The finding of the research is that Bangkok's field of metal music production has been transforming as a result of various structural changes which are the beginning and the end of Vietnam War, the birth of the pirate cassette industry in Thailand, the birth of the music industry in Thailand, the rise and fall of international popularity of heavy metal music, the import of inexpensive music instrument from Japan to Thailand, the rise to popularity of alternative music in Bangkok, the rise and fall of "nu-metal" music and "the digital revolution."

The total results in the long term of these structural transformations are that the heavy metal music market has been continually becoming smaller and more divided into different markets. At the same time, the forces of production of heavy metal music have been continually increasing. As a result, the profit in the metal market decreases. The decrease continues to the extent that production goes on without producer making economic profit. This condition of production drives the producer who was primarily driven by economic profit away from the field of metal music production. The producer who is still producing in the market primarily based their production on cultural

motivation. This condition of production makes the field of metal music production in Bangkok become the field of cultural production where “the autonomous principle” in Bourdieu’s terms dominates the cultural production.